

VOL. 20. ÉV.

19. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

1060—25th STREET, DE

ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG D

1922 november 1.

Chas. Feleky
Let. 22 dec 18
308 W. 114th St.

A HARCIAZ "MISZISZ"

(A "BURDOSOKAT" IS TROMBITASZÓVAL HIVJA A FRÜSTÖKHÖZ)

Halottak napja

*Anyám: a gyász ma ünnepel.
Vigyázva lépdél a szobán át.
Vén szekrényből, mit por lep el,
Előszedi selyem ruháját.*

*Tarlott kertünkön áthalad.
Közel lakunk a temetőhöz.
Karján lobog a gyász-szalag;
Kezében őszirózsát öröz.*

*Téged is elhiv, asszonyom,
Hiszen az ő fiát szeretted.
S végig a temető-soron
Egymást általkarolva mentek.*

*Két drága asszony, istenem —
Akiknek én csak könnyet adtam,
Siromhoz ül s beszél velem,
Mint bölcső felett olyan halkán.*

GYÓNI GÉZA

FEJSZÉVEL

fejbe vágni már csak mégse lehet azokat, akik régóta hátralékban vannak a betegekkel, de azért megszólalhatna bennük a jólék és elkezdhetnék a fizetést, mert ami sok: az sok. Mindenki láthatja a lapon levő címzésnél, hogy mikor jár le az előfizetése, így tehát senki se várjon külön felszólítást, vagy pedig stafétát a betegekért. A Dongó hónapokon, sőt éveken át kitartott még a hátralékosok mellett is, így tehát azok is mutaszanak már egy kis jóindulatot. Örökké nem lehet a rossz időkre hivatkozni, mert így sose lesz vége a rossz időeknek. Akik többszöri értesítésre se feleltek, azok neveit később közölni fogjuk, mert hátha valami ingyenélő, rongy potyás veszi át a nekik szánt lapot.

VEGYES HIREK

A román királyt megkoronázták Erdélyben. A román korona ágyu-éreből van, hát jó lesz reá vigyázni nehogy ágyuval üssék le az "erdélyi király" fejéről.

Lloyd George, angol kormányelnök, végre is otthagyta a kormányelnökséget. Véle letűnt a hatalomról a "nagy négyek" utolsója, azon "négyeké", akik olyan alaposan összeszabdalták Európa subáját, hogy most száz szabó se tudja majd rendbehozni.

Budapesten megalakult a külföldi magyar ujságírók egyesülete, amely abbéli reményének adott kifejezést, hogy majd az amerikai magyar ujságírók is hozzá csatlakoznak. Miért ne?! Ha nem tudtak önálló testületté verődni, legyen belőlük legalább — féregnyulvány.

Kemál pasa a mezopotámiai olajmezőkről is ki akarja tessékelni az angolokat, akik nem bálnák már Konstantinápolyt, de a petróleum nagyon fáj nekik és emiatt szörnyen büzlük valami — Angliában.

Loew Vilmos, az örökifju bohém, a magyar remekírók fáradhatatlan fordítója hirtelenül meghalt New Yorkban. Magairta "sír feliratá"-ban azt mondja, hogy ne sirassa senki. Hát a magyar betű nem is nagyon siratta, mert az amerikai magyar betű leginkább egyleti ajtóöröket magasztal és sírat.

Magyarországot végül bevették a "Népszövetségbe". Szóval a Népszövetségben már benne van, de mikor lesz künn a vízből?!

Bridgeporton saját hajlékába költözik a hatalmas Rákóczi Egylet. Az amerikai kurucoknak van hajlékuk, míg odaát éppen a kurucodás miatt hajléktalanul bolyong sok-sok magyar.

Halottak napját üli meg a keresztény-világ és megsiratják a sirban nyugvókat, pedig sokkalta inkább siratni valók az élők, akikben élőhalott a lélek.

SZÁLLÓIGÉK

FRANKLIN-ben az egyik miszter elment az "ájszkrim stórba" és ott szörnyen fenyegetett egy embert, aki éppen akkor a körülbelül harminz mértföldnyi távolságra levő Patersonban volt. Mondogatta, hogy így meg amugy, ő bizony kitaposná a belét, ha itt volna. Egy kistermetű bodi csendesítette közben, hogy családos ember létére csak nem akarna börtönbe kerülni, no meg azután, hátha a másik lenne erősebb és az kezdené el azt a bizonyos béltaposást. Erre azután a fenyegetőző miszter a kistermetű bodira támadt szóval és ugyancsak emlegette a családfáját. A kistermetű bodi erre hozzáugrott, megkapta a miszter gallérját és ugyancsak oszto-gatta neki jobbról-balról a csárdásokat. A hangos misztert csak a kirakat-ablak támasztotta meg, hogy el ne essen, de a gallérja meg a nyak-kendője ottmaradt a kistermetű bodi kezében.

A miszter megjéjdt és elakart futni, de mikor kilépett, egy nagybotossal találta magát szemben, aki "sztap"-ot mondott neki. A miszter visszakérült a boltba a nagybotossal együtt, de a stóros úgy nyilatkozott, hogy csak tréfa volt az egész, így azután kegyelmet kapott a miszter. Ezalatt megérkezett Patersonból az a bodi is, akinek belét akarta kitaposni a miszter és beállított a boltba. A miszter szörnyen megjéjdt a bodi láttára és nagyon mondogatta, hogy ne bántsuk egymást, mert magyarok vagyunk. Egy harmadik bodi végül hazakisért a misztert, mert a miszter ködmönlevet ígért neki.

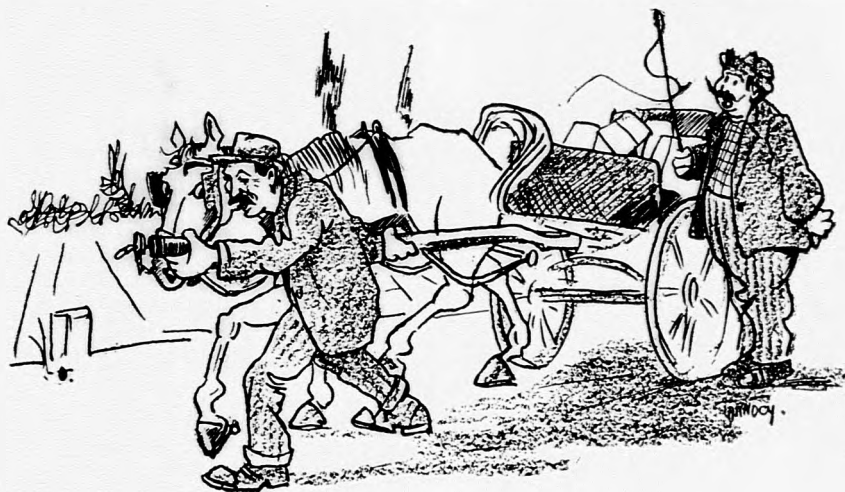
Franklin környékén azóta ha valaki szörnyen virtuskodik és ő huzza ki a lutrit, ezt mondják róla:

— Ez is ki akarta taposni a más belét.

Phillipsburgban nagyon dicsekedett egy "holdvilágos" bodi, hogy ő egy tucát "száraz" fináncból se fél, mert ő katona volt és tudja, miként kell a kardot csörtetni. Nem is ijedt meg a bodi, de mikor a nótának vége lett, hét ötvenkét öltést csinált a doktor az esőköponyegén. De azért ugyan mondogatta a bodi, hogy olyan ember való katonának, akit borotválás közben meg is karcolnak.

A környéken most ugyancsak jár a mondás, ha valakit megraknak:

— Ezt is megkarcolták borotválás közben.

VIDÉKI KRÓNIKA

WEST PULLMAN-on többször megjelent fehér lovával egy öreg farmer. A fehér lóra igen kacsintgatott egyik bodi, aki végre is elhatározta, hogy megveszi a fehér lovat, ha mindjárt duplán kell is érte fizetni. A minapában újból megjelent a farmer a fehér lóval, a bodi elébe szaladt és elkezdett kiabálni: "Sztap, miszter, sztap"! Az öreg farmer meg is állott s a bodi kézzel-lábbal angolázta neki a dolgot, merthogy nincs valami nagy barátságban az ánglius nyelvvel. A farmer végül megértette a dolgot és megvolt a vásár 85 dollárért. A bodinál csak tíz dollár volt, ezt adta előlegnek, de biztatta az eladót, hogy van ott közelben egy ismerős román szalon, ahol majd felkölesönöz 75 dollárt. Csakhogy nem sikerült a dolog, mert a szalonosné nem volt otthon és így várakozniok kellett egydarabig.

Közben erősen iszogatták az áldomást és a bodi azt indítványozta, hogy vigyék be a lovat is a szalonba. Meg is tették és hármásban folytatták a mulatozást. De nem sokáig tartott az öröm, mert megérkezett a miszisz és mikor meglátta a fehér lovat a bárnál, úgy megijedt, hogy alig tudott szóhoz jutni. A bodi és az öreg ánglius farmer éppen akkor töltöttek egy kvárt szőlőlevet a fehér ló szájába. A miszisz megkérdezte,

hogy kié a fehér ló, mire a bodi büszkén azt felelte, hogy az övé, most vette 85 dollárért és kellene még neki kölesön 75 dollár, hogy kifizesse. A miszisz azonban kijelentette, hogy takarodjanak ki azonnal a szalonból. A bodi szomorú lett, hogy a 10 dollárja is elvesz, meg lova se lesz és bánatában egypár bucsu-esókot adott a fehér lónak. A miszisz azonban megijedt, hogy nagyon sokáig fog tartani a bucsuzkodás, előkapta tehát a seprűt és úgy elbucsuztatta a bodit, hogy csak három nap múlva ért haza.

Otthon azután megvolt a veszedelem, amikor lyukas fejjel és fekete szemekkel ért haza a miszter, akinek azt mondta a miszisz, hogy neki olyan ember nem kell, aki fehér lóval esókolózik. A miszter erre esküvel fogadta, hogy soha többé nem megy olyan helyre, ahol fehér ló van, s még az uton is elkerüli egész életében. Nem is jó előtte fehér lovat emlegetni.

Portagen nagy szüreti multság volt s az egyik muzsikus annyira beszédett a szeder-borból, hogy mikor hazafelé ment egy bodijával s hóna alatt vitte tokban a hegedűt, egy esomó kaesa került eléjük és a bodi megkérdezte a muzsikustól, hogy hány kaesát tudna leütni? A muzsikus erre azt felelte, hogy leütni nem igen tud-

na, de már lelőni lelőne akár tizet is, merthogy ő honvédhuszár volt. Elő is kapta a puskának vélt hegedű-tokot és célba vette a kaesákat, de hogy a tok csak nem sült el, hát teljes erővel odavágta a faesák közé. A kaesák mind elrepültek, de ottmaradt a hegedű és a tok tiz darabban.

A shady sidei miszisz a családdal együtt Whartonba ment látogatába a sógorhoz, aki a látogatás örömeire kivitte őket egy "otomobil rájd"-ra. Koesikázás közben megláttak egy szépen megfésült, hazai cipős misziszt, oszt aszongya a sógor, hogy "nézze, ángyom, ez volt a bátyám régi "szvithárt"-ja. Meghallották ezt a gyerekek is, mikor azután hazamentek, a kisebbik fiu odaszólt az apjának: "Apa, voltunk rájldolni oszt láttuk a maga feléjét." Az öreg csak nézett a gyerekre, aki tovább folytatta a dolgot, de az apja nem tudta megérteni és megkérdezte: "mit láttál te?" Végül is kitört a misziszből a pulykaméreg és odaszólt: "Hát, legény, láttuk a Julist, a régi kedvesedet"! Erre azután mindnyájan elkezdtek nevetni. Az öreg előbb nagyot nézett, majd pedig az asztalra ütött: "Csend legyen, mert kitétetlek a Dongóba"! Erre azután megszeppentek és szent lett a béke.

HONFITÁRS!

Hát csakugyan a szemedre férnek azok a betegek, amikkel a Dongónak tartozol?!

Magyar villanszerelő

A perth amboyi, chromei, cartereti, woodbridgei és környéki magyarság jól teszi, ha a villany-bevezetésnél vagy más villanyos folszerelésnél magyar emberhez fordul.

JAKAB ISTVÁN

94 CENTRAL AVE. Chrome, N. J. magyar villanszerelő, jól, olcsón és pontosan végez el minden ilyesféle munkát.

MUFFOL MISKA

EGYEBRŰL se irnak a zulyságok, mind arrul, hogy mindenfele csak választó per van. Hát mondok ez mind bolondság, merha órajtos főburdosok vónának mindenütt, hát kevesebb vóna a választó per.

Urbieson meg a zegyik miszisz mindig várt engem, de hogy nem mehettem oda, hát a zegyik bodi vállalkozott, hogy maj elkahuzoli a miszisz. Hát kalahuzolta is amég a pénzbe tartott, de hogy pénz nélkül nem mehettek tovább, hát utólérték őket a nagybotosok oszt elkahuzolták a bodit a rácsos kapu megé. A miszisz meg ijettébe összefutosta Urbiesot oszt kollektált a bodi megmentésére. Hát attak is a bodik, mer ijjenkor mindég telik, csak ulyságér meg könyvér nem adnak pézt a bodik, mer abbul ugy sincs haszon.

Alpán meg nagy a panasz, merhogy kísértetek lyárnak oszt ellopik a misziszeket, akiknek éccakára dógozik a miszterük. A zegyik miszisz a zerdőbe, a másikat meg a kukuricába vitték a kísértetek oszt a miszterek most igen meg vannak ilyedve.

A donorai misziszek meg elmentek vásárolni a tiz centes stórba. Hát bárácságosan ment a vásár, de mikor kigyüttek, ugyancsak összehorgoltak oszt a nagy lármára összefutott a sok nép oszt még a stritkáré is megállt, hogy lássa az vitéz egri asszonyokat. Hát ugy szép a magyar, ha veszekszik.

No, de nem szavazok mán többet, mer káposztát híttak taposni, hát kell a szusz. Mer a káposzta csak akkor órajtos, ha lyól betaposik. Jubecse!

Mit irnak az előfizetők?

Mellékelve küldöm a 3 beteget és bocsánatot kérek az elmaradásért, de tizenhat hónapból kilenc hónapig nem dolgoztam és hetegmagammal vagyok, így tehát nem esoda, ha megkéstem az előfizetéssel. Remélem, hogy ezután nem leszek többé hátralékban.

Inman, Va. Anzik György.

Mellékelve küldök \$3.00 előfizetést a Dongóra, vagyis jobban mondva hátralékot, mert az igazat megvallva az én Dongóm még a Noé idejében lejárt és így, mint Ön írta nekem a hozzám küldött levelében, jubilálhatnék mint hátralékos. De ha nem küldtem el a hátralékot, az nem az én hibám, mert én nem azért nem küldtem, hogy önt akartam vele megkárosítani, de nem tettem, mert nem volt pénzem, ami a mostani viszonyok között nem nagy csoda. Ezt a három dollárt is, amit itt küldök, egyik "haberomtól" kértem kölcsön, de már önt csakugyan nem kérhetem arra, hogy továbbra is küldje a Dongót pénz nélkül, mert amit ön megtesz az előfizetőkkel szemben, az már ugy is tulmegy a határon. Tehát szives elnézését kérve a késedelemért, maradtam magyar baráti tisztelettel

Homer City, Pa. Lassu Ferenc.

Itt küldöm a 3 beteget a Dongóra és két dollárt a Vas András című híres könyvért. Nem szeretnék potyás lenni, mert aki ingyen kívánja el a lapokat, az lop. Maradok továbbra is a Dongó hü olvasója.

McKeesport, Pa. Sokaj M. György

Itt küldök 5 dollárt a Vas András című könyvért és 3 beteget a Dongóért, mert rajongója vagyok a szép-irodalomnak és hűséges hive a Dongónak.

Scranton, Pa. Auzman Imre

Bocsánatot kérek, hogy így elkéstem az előfizetéssel; nem a smucigság

okozta, mint inkább a szükség, mert nálam csak eggyel kevesebb a kenyérfogyasztó, mint az öreg Dongónál. No, de azért eleget teszek a kötelességnek.

Gary, Ind. Szoták András.

Látom, hogy a Dongó haragszik és azért itt küldök két évi előfizetést, vagyis hat beteget a Dongóért és két dollárt a Vas András című könyvért. Nem szeretnék "jubáldoz"-ni mint a hátralékos.

Toledo, O. Tobákos Istvánné

Levelemhez mellékelve küldök tíz dollárt, öt dollárt a Vas András című könyvért, a másik 5 dollárt a Dongóra, mint hátralékot és előfizetést. Tudom azt, hogy a Dongó sem élhet a levegőből.

Windber, Pa. Kürty Ferenc

Küldök 3 dollárt a Dongóért és 2 dollárt a Vas András című könyvért. Szerettem volna a diszkötésüt megrendelni, de a hosszú sztrájk miatt küzködünk. Rám azonban mindig számíthat olyan lap, mint a Dongó.

Johnston City, Ill. Javorchik János

HALOTTAK NAPJÁN

Sírnak... Azokért sírnak,

Kik már pihennek,

Míg nyugvása nincs itt

Földi embernek.

Áldottan nyugalmas hely

A temető-kert...

Sajnáljuk, sirassuk csak

A bús élőket.

TRIADELPHIAI JÓKIVÁNSÁG

Mosdassanak meg, akárcsak Kemál pasa a görögöket, ha potyán olvasod a Dongót.

KÖZELEG A TÉL

Helyesen teszi, ha már most bejön hozzánk és megtekinti az általunk árusított ugy puhaszenes, mint keményszzenes kályháinkat, amelyeknek kitűnő jóságuk már be van bizonyítva s mégis a legolcsóbbak.

Szólóprések, hordók, köedények és kőkorsók mindenféle nagyságban a legjutányosabb áron házhoz szállítva.

FIGYELJE ALLANDÓAN KIRAKATUNKAT!

SZABOTT ÁR MINDEN VEVŐNEK.

MINDEN MEGVETT ARUT KIVÁNATRA HAZHOZ SZALLITUNK.

GEGUS TESTVÉREK

VAS- ÉS FESTÉK KERESKEDESE

8130 WEST JEFFERSON AVE.

Magyar iparvállalatok

GUNSBURG PACKING CO., INC.

Detroitban a Günsberg-testvérek 1918-ban alapították meg a Gunsberg Packing Co., nevű vállalatot, amely még ugyanazon évben részvénytársasággá alakult 750 ezer dollár alaptőkével. A Michigan állam törvényei szerint bekebelezett részvénytársaság azóta Gunsberg Packing Co. Inc. néven ismeretes. A társaság részvényei eredetileg 10 dollár névértékű, haszonrészesező törzs-részvények voltak, amiknek ára most 12 dollár 50 cent.

A társulat vezetői a következők: elnök Günsberg Lajos, alelnök Günsberg Zsigmond, titkár-pénztárnok Günsberg Sámuel. A társulat igazgatósági tagjai a fenti tisztviselőkön kívül: Günsberg Pál, Günsberg Ignác és Krausz Ignác.

A Gunsberg Packing Co. Inc. hatalmas vágóhidja a 20-ik Street 2384 és következő számai alatt van. A vágóhidon vágnak marhát, borjút, birkát és sertést. Ujabban nagy füstölőkkel és kolbászgyárral egészítették ki a telepeket, amelyeken jelenleg havonta 1200 marhát, 2000 borjút és 2000 birkát vágnak. A sertés-vágóhid csak most nyílik meg.

A Günsberg Packing Co. Inc. csak nagyban árul mindenféle friss és füstölt húst, kolbászt, zsirt és szalonnát. A telepen jelenleg negyven ember foglalatostkodik. A társulat 150 ezer dollár értékű törzs-részvényt bocsátott piacra, amelyből még kevés eladott és pedig az eredeti 10 dolláros részvények ára most 12 dollár 50 cent.

ROGERS FOUNDRY CO.

Detroitban 1921 szeptember havában alakult a Rogers Foundry Co. nevű vállalat, amely 1921 szept. 15-én Michigan állam törvényei szerint részvénytársasággá alakult 35 ezer dollár alaptőkével, 100 dollár névértékű törzs-részvényvel. A társulat elnöke C. O. Rogers, alelnöke Hungler

Sándor, titkára és pénztárnoka Wm. Reinhold. A társulat igazgatói: C. O. Rogers, Hungler Sándor, Wm. Reinhold, Agócs Pál, Hohner Ferenc és Soltész György. A társulat részvényesei kettő kivételével mind magyarok.

A Rogers Foundry Co. telepe a detroiti magyar negyedben van a Thaddeus Street 8975-ik és következő számai alatt két vasut mentén. A telep a jövő év januárjában veszi fel az üzemet és körülbelül 400 embert fog alkalmazni. A telep ugynevezett gray iron öntöde lesz és a vezetőség szerint hónapokra el van látva rendeléssel. A társulat eddig 30 ezer dollár értékű részvényt helyezett el s még körülbelül ötezer dollár értékű részvényt kapható részletfizetés mellett is.

A hatalmas telek és az épület a társulat tulajdona.

Jóraló magyarok

Ujabban a következő jóraló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Bartek János Pittsburgh, Prekop István Beaverfalls, Jakab István Chrome, Papp Ferenc Trenton, Tóth Péter Pittsburgh, Bartos J. János Dayton, Sáros M. J. Duquesne, Mrs. P. Lagler Rahway, Rudik J. South Bend, Márton József Alpha, Kotroczó L. György Gary, Takács András Leechburg, Zamba István Lyndora, Györffy Lóránt Akron, Horváth István Plymouth, Novák Ferenc Detroit, ifj. Vash András Racine, Hauk Jenő Detroit, Gyüre Lajos Carteret, Fodor K. József Aurora, Poremba József Mt. Carmel, Naményi B. L. Buffalo, Szabó Károly Sharon, Vörösmarti János Palmerton.

Fogadják mindnyájan a Dongó köszönetét!

BUCSUZKODÁS

(LOEW VILMOS HALÁLÁRA)

Sírni szeretnék, de azt kívántad:
Senki se ejtsen könyvet utánad...
A könyv se hulljon, a szív se fájjon
Érted, ki itt az idegen tájon
Ápoltál mindig magyar virágot,
Bár közöny-ostor gyakorta vágott,
Jaj, de megvágott!

Sírni szeretnék, de nem miattad,
Azokért inkább, akiknek adtad
Lelked derűjét, szíved szerelmét...
De fásult lelkű, korcsosult elmék
Sajnáltak tőled egy szál virágot;
Ám közöny-ostor mindig megvágott,
Cudarul vágott!

Sírni szeretnék, búcsúzni tőled;
Mert a tanyád most zord temető lett...
De mégse sírok, mert úgy kívántad;
Kezem göröngyöt nem dob utánad.
Hiszen most jött el a te világod:
Sírodon nyílnak majd a virágok.
Éltedben sajnált hála-virágok!

KEMÉNY GYÖRGY

KOZELL JÓZSEF

tudomására adja összes barátainak és ismerőseinek, hogy a

300 Grand Str., cor. 3rd Ave.

alatti saloon helyiséget megvette és azt ujonnan berendezve
ÉTTEREM ÉS LUNCH ROOM-AL

egybekötve, vendégeit a legjobb kiszolgálásban fogja részesíteni. Ne mulassza el meglátogatni ha Pittsburgba jön.

KOZELL JÓZSEF

**300 GRAND STREET
PITTSBURGH, PA.**

MURIN JÁNOS

ÓHAZAI PÉKMESTER

325 CONOVER STREET,

DAYTON, O.

Ohio állam egyik legnagyobb magyar sütődéje.

Naponta hazai módon sütött, friss kenyér és sütemény kapható a legolcsóbb áron. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

EGYEDÜLI MAGYAR PÉKÜZLET DAYTONBAN!

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MARCINK, hát furcsa egy világ van, merhogy mindenféle panaszkonak a magyarok, mind akinek kenderföd nem lyutott, de azér keresztelő meg báld az van bőven mindenfele. Ugyláccik, hogy most a zemberek agyon akarik magokat mulatni oszt úgy tesznek, mindha csak öröké tartana ez a rongyos élet, aki pedig nem más, mind szappan buborék.

Pricsporton nagy üdnepe lesz az Rákóczi-jéknál merhogy november 5-én avatik fel asztat a derék úly házat, akit a Rákócziák csináltak magoknak. Hát mondok szeretnék ott lenni, mer mán régen nem láttam a pricsporti magyarokat, pedig még egypár régi bodi él közülök. Legutójjára a "Lóvili" bácsival mulattunk ott, amikor a pricsporti magyarok nagy bankvétát attak a zöreg Dongónak a Dongó 10 esztendősi juhbáldjára. Azóta sok viz fojt mán el a Dunán oszt a zöreg Dongó 25 éves ulyságos lett, de még a kutya se igen törődött vele. A zöreg "Lóvili" bácsi is itthagytott minket, mer aszondi nem érdemes ott élni, ahol nem igen becsülik a tudást meg a zirást. Hát bizony "Lóvili" bácsi-jér nem sokat tettek a zamerikai magyarok oszt még halála után se irtak rula sokkal többet, mind egy harangozóru.

No, de azér mégis csak van még egy kis becsület, mer Hadzon Hétszrül asztat iri Dudás János

miszter, hogy aszondi János napra már mind Karátsony másodnapjára mennyünk el hozzá oszt maraggyunk ott Istvány napig, merhogy akkor van a betses születésnapya. No, mondok, hát ebbül még lehet valami, merhogy ott megakad még a régi szivderitőbül, aki nem is ártana ebbe a szomorú világba.

Mozogj mán Marcink, mer úgy hátba váglak, akártsak Hock Jánost a zamérikalyi pléhbánosok. Osz, hogy november 3-ikán lesz az öreg Dongó házasságának 26-ik fordulója, hát akkor maj el-mongyunk neki egy órajtos rigmust, legalább annyi öröme legyenék.

KERESTETÉS

A Dongónál szeretnék tudni, hogy hol vannak a következők:

Völgyi János és Szemán János volt cassandrai (Pa.), Kokovai Lajos volt dantei (Va.), Rác Sándor volt short creeki (O.), Szücs András és Bild C. János indiana harbori. Veres János volt nilesi (O.), Bertók Lajos volt williamsfieldi (Ohio), Sebestyén József és Magyar András volt dantei (Va.), Tamsula József volt clymeri (Pa.), Fazekas Pál volt elyriai (O.), Gléza János volt morgantowni (W. Va.), Sebők Sándor volt hooversvillei (Pa.), Köteles Géza volt clevelandi (Ohio), Dobrovics József volt flinti (Mich.), Koroknai István volt east youngs-

towni (O.), Viznyai Sándor volt oxfordi (New Jersey), Farkas István volt detroit. Jakab (Jacobs) Ferenc volt stoyestowni (Pa.), Kovács Lajos volt nanty glooi (Pa.), ifj. Madár Mihály volt mckeessport. Bodnár Mihály east youngstowni (O.), Tóth Pál whartoni (N. J.), Mrs. M. Németh logani (W. Va.), Bordi Ferenc farrelli (Pa.), Gutz Károly alliancei (O.), Liktör Lajos lynch minesi (Ky), Tóth Lajos woodbridgei (N. J.), Csotó Dezső tonawandai (N. J.), Lakatos János weirtoni (W. Va.), Remeckzi Ferenc woodbridgei (N. J.), Ószi Sándor martins creeki (Pa.), Kovár János beaverfalli (Pa.), Vértesi Péter mckeessrocksi (Pa.), Széles Lajos hartoni (O.), Szegedi Albert hooversvillei (Pa.), Tomori István east youngstowni (O.), Nyárádi Zsigmond alliancei (O.), Bedöcs Sándor és Simon János volt hooversvillei (Pa.), Hege-düs Sándor harcoi (Ill.), Szepesi János clevelandi. Hidi Sándor republici (Pa.), Kizman Antal weirtoni (W. Va.), Tóth Nick perth amboyi (N. J.) magyarok, akik előzőleg a jelzett helyeken laktak.

Aki az illetők címét tudja, legyen szíves azt a Dongóval tudatni.

BALKÁNYI

FÉNYKÉPÉSZETI
MÜTERME

8014 West Jefferson Ave.

DETROIT, MICHIGAN

Telefon: Cedar 3112

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINYA
SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

MEGHALT A "BOHÉM-KIRÁLY"

(LOEW N. VILMOS HALÁLÁRA)

BOHÉM-ORSZÁGBAN temetnek. Meghalt a király, a "bohém-király". De előbb megírta végrendeletét a következőkben:

MY EPITAPH

When to my grave you come; wife, daughter, son
Friend, stranger too, I want the warmest sun
To shine within your heart and I want none
Of formal grief, of sorrow or regret
Of sigh, of sob or tear. Pray don't forget
That all my life to joy's music was set.
Your grief would make me sad and why should I
Now not—as in life—happy be? Then dry
Your tears; a kind thought is enough. Good bye.

SIRFELIRATOM

Nóm, lányom és fiam, ha siromhoz kijár
Vagy barát, idegen, mosolygó napsugár
Hevitse a szívük, így én kívánom ezt,
Hagyják a bánatot, emésztő könyveket
A sóhajt és a bűt—eszükbe jusson ott.
Hogyan imádtam én a mosolyt, a dallamot.
Csak bússá tenne ott a bánat engemet,
Míg így boldog vagyok—ne lássak könnyeket...
Egy lány mosoly elég, s egy hó Isten veled!...

Loew N. Vilmos, a mindenki "Vili bácsi"-ja, a bohém-néven ismert "Lóvili", akinek matuzsálemi kort jóslot mindenki, egyszer csak fogta magát, s utolsó tréfaként elaludt és nem ébredt fel többé.

Emlékszem, amikor először és utoljára találkoztunk Bridgeporton, a Dongó tízéves jubileuma alkalmából. A derék bridgeporti magyarok diszvacsorával tiszteltek meg és arra a többi között meghívták Loew Vilmost is. Mikor a terembe léptem, elémdobbant egy fehér-szakállu, piroszposzgás arcú. Toldi-vállu ifju-öreg ember, a markomba csapott és odadörögte:

— Szervusz öcsém", én vagyok "Lóvili"!

Hirtelenében szólni se tudtam, mert azt gondoltam, hogy a bibliás idők valamelyik pátriárkája dobbant elem. De azután hamarosan összeemelegedtünk s én azon voltam, hogy a csekélységemnek szánt ünnepegből minél több jusson ki "Lóvili" bátyámnak, aki 25 éves legényeket lefőző étvággal evett-ivott, pipázott, szónokolt és úgy magával ragadta a bridgeporti magyarokat, hogy azok valóssággal belésszerelmesedtek. A rövidesen bekövetkező házassági évfordulója alkalmából küldöttségileg tisztelegtek nála a bridgeporti magyarok és illatos bokréttákkal kedveskedtek az örök-ifju Loew Vilmosnak, aki annyi gyönyörűséges magyar virágot ültetett át az angol irodalomba. És ezért a kedvességért mindig hálás szeretettel emlékszem a bridgeporti magyarokra. Ők megtették azt, amit egy félszázadon át olyan hűségesen elmulasztott az amerikai magyarság.

Mert az amerikai magyarság — valljuk meg az igazat — szégyenletesen közönyös volt Loew Vilmostal szemben és kisebb-nagyobb emberi fogyatkozásai miatt még hervadhatatlan érdemeit is letagadták tőle éppen azok, akiknek pedig elsősorban kellett volna benne megbecsülniük az érdemeiket. Közel egy félszázadon át igazán bámulatos szorgalommal jelentek meg könyvei, de egy "csi-

zió"-ról, vagy "álmoskönyv"-ről is több szó esik az amerikai magyar berkekben, mint amennyi esett a Loew Vilmos műveiről.

Az amerikai magyarság sem anyagi, sem erkölcsi értékkel nem adózott a Loew Vilmos munkálkodásáért. Mikor házasságának ötven esztendő jubileumát ünnepelte, még annyira se méltatta a tisztelt nyilvánosság, mint a kutyabagosi kisbíró lakodalmát. A közelebb állók, a meghittebbek ölelték át az öreget a lélek és a kertek virágaival, amiért boldogan hálás volt Loew Vilmos, a magyar irodalom virágainak ez a szorgalmas, lelkes gondozója.

Gyakorta gondoltam arra, hogy egyszer nyilvánosan is meg kellene tisztelni Loew Vilmost. Megérdemelte volna legalább úgy, mint azok közül legtöbben, akik egy vagy más jelszóval idekerülközvé, diadalmenetekkel ünnepeltették magukat végig az országon. Tervem mindig befagyott, mert az amerikai magyarság sorsát jól vagy rosszul intézők mindegyre akadályokat gördítettek utamba.

A múlt nyáron Clevelandba szerettem volna levinni az öreget. Futkostam fűhöz-fához, hogy rendezzünk egy felolvasást, amelyen én bemutatom legújabb művemét, Vas Andrást és egyúttal lecsalogatjuk a "bohém-királyt" is, hogy egyszer igazán nyilvánosan mondjon neki köszönetet, adjon tisztességet az amerikai magyarság. A clevelandi szakértők a "nagy melegre" való hivatkozással újból csak eltessekkelték a dolgot, de az öreg Loew Vilmos nem várta be az "egészen hűvös időt" és egyszer csak szépen meghalt. A másvilágon elég ideje lesz arról elmélkedni, hogy miért is olyan közönyösek, miért is olyan hálátlanok a magyarok éppen azokkal szemben, akik egész életüket feláldozták a magyarságért.

Loew Vilmos halála nagy veszteség az amerikai magyarságra és a magyar irodalomra nézve, mert bár 76 éves volt, még mindig fiatalos hévvel fordította angolra a magyar írásokat. Rám nézve különösen is nagy veszteség a Loew Vilmos halála, mert bár személyesen csak egyszer találkoztunk a földi életben, annál gyakoribb volt a találkozás levelezés útján. Másfél év előtt engem tett bizonyos tekintetben örökösévé és könyvtárának magyar részét nekem küldte azzal a megokolással, hogy én meg fogom becsülni a lelkéhez nőtt magyar könyveket. Hát meg is becsülöm!

Szörnyen emlegette, hogy táncolni akar az ezüst-lakodalmunkon. De nem táncolt, merthogy csak úgy csöndesen múlt el az évforduló. Majd azzal fenyegetett, hogy újságíróskodásom 25 éves fordulóján lesz jelen és ott végja ki a rezet. De hogy ez is csak egy elnyelődött, hát nem válhatta be a fenyegetést. Végül már csak az a vigasztalása maradt, hogy lefordítja majd angolra legújabb művemét, Vas Andrást, majd pedig tervbe vett amerikai nemzeti époszomat: George Washington-t.

Mindezeket a terveket keresztülhuzta egy kegyetlen vonással a — Halál. Loew Vilmos egész életében mosolygott és mosolyogva ment a halálba. Sírfeliratában azt hagyta örökségül, hogy ne sirassa őt senki, mert ő a mosolyt és a dalt imádtta egész földi életében. Hát ne sirassuk Loew Vilmost, de inkább sirassuk meg önmagunkat azért, hogy életükben nem értékeltük azokat, akik alkotásaikkal érdemeiket szerezték a becsülésre.

Vili bátyám! Én nem siratlak, a szemem mosolyog, de a szívem, a szívem az nagyon fáj.

Kemény György

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS MEGFIGYELÉSEI

ERDÉLYBEN nagy pompával megkoronáztatta magát a román király karhatalommal kirendelt nézőközönség előtt és most azt hiszi, hogy az erdélyi kérdés ezzel el is van intézve. A román király is hallott arról harangozni, hogy a magyarok előtt rendkívül nagy becsé van a koronának s azért biggyesztette fejére Erdélyben a koronát, hogy így megnyugtassa, tiszteletre készítse a benesejűkben forrongó székelyeket. Csakhogy a román korona ágyúérből készült, még pedig török ágyúból, már pedig most a török ágyúk ugyancsak alapos munkát végeztek és még a hatalmas Angliát is sarokba szorították.

Jó lesz tehát vigyázni arra a román koronára, mert egyszer csak az is puffan egyet és fejnélkül talál maradni a románok királya, mert most nagyon rossz idők járnak a királyokra.

A királyokból csak a magyar főurak egy része nem akar engedni. Károly életében azzal érveltek, hogy Habsburg Károly fejére nyomták a magyar koronát és így tőle nem lehet elvenni az apostoli királyságot. Mikor azután Károly meghalt, azzal állottak elő, hogy most meg a gyerkőc Habsburg Ottó a törvényes király. Igaz ugyan, hogy Károly lemondott, a magyar nemzetgyűlés trónvesztettnek nyilvánította a Habsburgokat, de a magyar kisisteneknek mindez csak pára. Nekik a Habsburgok kellene és a magyar nemzet kussoljon!

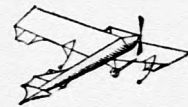
Ferenc Ferdinándról megírták, hogyha trónra kerülhetett volna, akkor vége szakadt volna mindenféle magyar nemzeti parádénak, mert a József császár politikája iránt lelkesedő Ferenc Ferdinánd a német nyelvet tette volna egyedüli hivatalos nyelvvé a monarchiában, amely nem lett volna osztrák-magyar monarchia, hanem Habsburg-birodalom s a nemzetiségi alapokon részekre szedett monarchiában Ferenc Ferdinánd kedvelt szlávjai jutottak volna nagyobb befolyáshoz. Szóval: Ferenc Ferdinánd háború nélkül is szétszedte volna az ezeresztendő Magyarországot, sőt még a hivatalos német nyelvet is ráerőszakolta volna. Vagyis előre vetette árnyékát annak, amit a nemzetiségek elértek a háború után. Az évszázados Habsburg-politika okozta, hogy a Kárpátok alján nem fejlődhetett ki egy huszmillió magyar nemzet, amit semmi hatalom se szedhe-

tett volna részekre. De azért a magyar kisistenek a Habsburgok után sóhajtoznak, mert őket tartják legmegfelelőbbeknek arra, hogy továbbra is fönmaradjanak a földi kisistenek és talpat csokoljon tovább is a földhöz ragadt nép.

A magyar irodalomnak gyásza van, mert hirtelenül meghalt az örökifju lelkű Loew Vilmos, a "bohémkirály", aki egy hosszú életet szentelt arra, hogy angol nyelvre ültesse át a magyar remekírók gyöngyeit. Loew Vilmosnak ezt a valósággal emberfeletti munkáját sem anyagilag, sem erkölcsileg nem hálálta meg az amerikai magyarság, vagy a magyar nemzet. Néhanapján megemlékeztek róla, mint valami csodálatos őslényről, de egyébként úgy itt, mint odaát hűségesen hallgattak róla, aki mindeneiket félretéve egy mohamedán vakbuzgóságával fordítgatta legszébb dolgainkat angol nyelvre. Loew Vilmost szemben is következetes maradt a magyarság és nem becsülte meg őt sem életében, sem halálában csak azért, mert sokat adott és nem kért semmit. És ez a sorsuk mindazoknak, akik feláldozzák magukat a magyar betüért!

A KIVÁNDORLÁSÓL

szól Vas András, Kemény György nagy költői műve. Rendelje meg mielőbb ezt a nagyszerű művet a Dongónál.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos
2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

Hock levele a bridgeportiakhoz

BRIDGEPORTI MAGYAROK!

Brooklyn, N. Y. 8749 Bensonhurst.
1922 október 10.

Négy évszázadon át állottunk folytonos harcban egy idegen vérű család zsarnoki uralmával, akik még nyelvünket sem értették, s akik bennünket csak leigázott ellenségnek tekintettek. Elnyomtak és kizsároltak bennünket. A Habsburgok egyedüli törekvése az volt, hogy Magyarországot végleg beleolvaszthassák az osztrák államközösségbe, amelynek tartományait ők családi örökségképpen kezelték.

Nem én mondom ezt, hanem a magyar nemzet történelme hirdeti. Ezt szívtuk magunkba már az anyatejjel, ezt tanultuk az iskola padokban és ezt olvastuk minden magyar íróknak és költőnek remekműveiben.

Nemzeti életünknek minden dicsősége ama szabadságharcoknak emlékeihez fűződik, amelyeket leigázottságunk önkényuralma ellen négy hosszú és kínos évszázadon keresztül küzdöttünk. Ezért fogtak egykor fegyvert Boeskaik hajdúi, ezért véreztek Bethlen Gábor lófőszékelyei, ezért irtották ki Rákóczi kurucait és Kossuth Lajos vörössipkás honvédeit is.

Mennyi könnybe, vérbe és kínos kálváriajárásunkba került míg rabláncainkat letéphetjük és kivívhattuk azt a függetlenséget, melyről Rákóczi és Kossuth még csak álmodoztak. Ezek a dicső nagy elődök, akik száműzetésük nyomorúságában egy nemzet reményeit hordozták szívükben. — ezek voltak a mi uttörő vezéreink. Ezek a mi nemzetünk történelmének élő szabadságszobrai, akik bevilágították a messze jövőbe, hogy a ködös homályból biztos révbe vezethessék a magyarság hányt-vetett hajóját. Ez a kikötő pedig, amely felé kinyújtott ércarokkal irányították nemzetünket, a demokráciára felépített magyar köztársaság volt.

Ez a demokratikus köztársaság érett gyümölcsként hullott az 1918-iki októberi forradalom ölébe. Ez volt a mi legelső sikeres és diadalra jutott szabadságmozgalmunk. Vezére pedig ugyanaz a gróf Károlyi Mihály volt, aki amerikai körútján Bridgeporton bontotta ki eme szabadság-programmunknak zászlaját. Ugyanazon eszméket hirdette amelyekért egykor hőseink és mártírjaink a bécsujhelyi, pozsonyi és eperjesi vérpadokon, — valamint az aradi sáncárokban és akasztófákon meghaltak. Neki sike-

rült végleges diadalra juttatni a dicső nagy elődök szabadság-eszméit, amelyekért ők még hiába véreztek.

A bridgeporti magyarság büszkén hirdeti, hogy onnan indult ki 1914-ben az a szabadság-mozgalom, amely négy évvel később országunknak önállóságot és függetlenséget adott.

Amely minden állampolgárt nyelvre és vallásra való tekintet nélkül egyenlő polgári és politikai jogoknak részeseivé tett. Amely igazságos földreformot követelt, hogy a birtokmegosztással befejezze az 1848-ban megindult társadalmi újjászületést vagyis az elnyomott jobbágyság millióinak teljes felszabadítását.

Eme nemzet-megváltó munkát, amely vérontás nélkül szabadított meg bennünket a gyűlölt Habsburguralomtól és az egész magyar nemzet egyhangú lelkesedésével proklamálta a demokratikus magyar köztársaságot. — öszirózsás forradalomnak nevezték el otthon.

Ezért indított meg lellem mélyéig, midőn bridgeporti magyar testvéreim küldöttsége nálam megjelent s mind egyiknek gomblyukában láttam kitűzve a szabad, magyar köztársaság virágos jelvényét: az őszi rózsát. Hogyne fogadtam volna örömmel az ilyen küldöttség meghívását, akik megállnak rendületlen hittel meggyőződésük alapján és nem esüggeszti el őket a pillanatnyi sikertelenség, amely a politikai események fejlődésétől elválaszthatatlan.

Annyi gyöngé, ingadozó nádszálat láttam önkéntes emigrációm napjaiban, akik a változó szelek járása szerint ingadoztak. — hogy jólesett néhány tölgyfára bukkannom, akik erős gyökereikkel a szabadság földjébe kapaszkodnak és megállnak mozdulatlanul, még a viharok zúgása között is.

Ugy tudom, hogy nemesak a bridgeporti, hanem az egész amerikai magyarság nagy része változatlan hűve az októbrista szabadság-programmnak, amelyet az erőszak ideig-óráig még elnyomhat, de már nem tud többé sokáig folytatni.

Magyarország jövő boldogulásának nincs más útja, mint a mi évszázados szabadság-programmunk: a szabad-élvü, demokratikus fejlődés a köztársasági államformában.

Ezt hiszem, vallom és hirdetem halálom utolsó pillanatáig. Kitartok mellette és boldogan türok érte minden megaláztatást és üldözést, mert az én isteni mesterem példaadásából tanultam meg, hogy minden ilyen megváltó munka önkéntes áldozatokat követel.

Hol állana ma a keresztény civilizáció, ha a népmilliók gyűlöletes ül-

dözése közepette az a 12 szegény zsidó halász nem vállalkozott volna életük árán is terjeszteni a szívükben kigyuladt mennyei világosságot?!

Én nem jöttem Amerikába párt-politikai célok szolgálatába, — a mi nem azt jelenti, hogy elveimből csak egy betűt is megtagadnék. Az én küldetésemnek itt kizárólag kulturális és morális céljai vannak.

Szeretném összekovácsolni a magyarság szívét, hogy a közelmúltnak keserves tapasztalatain okulva:

Kiirtsunk a szivekből minden faji és vallási gyűlölködést és közös erővel működünk hazánk szebb jövőjének megalapozásán. Nemcsak mint pap, de mint magyar ember is békét hirdetek, mert csak a szeretet tud konstruktív munkát végezni.

Éltető erő csak ebben van. — mert a ki a gyűlöletben él, az halálban marad.

Utazásom egyetlen célja, hogy becsületes őszinteséggel világosíthassam föl az Egyesült Államok szabadságában élő magyarságot az utóbbi évek történetéről és a mai magyar társadalmi és politikai közviszonyokról. Az én önkéntes missziómnak tehát kizárólagosan kulturális jellege. — vagyis felvilágosító és tájékoztató célja van.

Boldog vagyok, hogy szíves meghívásuk alapján én is Bridgeporton szólhatok legelőször magyar testvéreimhez.

Szeretettel üdvözlöm a bridgeporti magyarságot!

HOCK JÁNOS.

A fenti levelet Hock János írta a bridgeporti magyarokhoz, akik meghívták őt, hogy tartson náluk előadást. Hock János nemrégiben érkezett Amerikába és kijelentette, hogy a szeretetről és az összetartásról akar beszélni az amerikai magyaroknak. Az amerikai magyar kath. papok nyilatkozatukban együttesen kijelentették, hogy tiltakoznak Hock Jánosnak mindenféle egyházi szereplése ellen. Hát ehez joguk van, de viszont az amerikai magyarságnak meg joga van ahoz, hogy meghallgathassa Hock Jánost, ha éppen úgy akarja. Utóvégre is annyi sokfélélt hallottunk már, hát hallgassuk meg azt is, aki középpontjában volt a sokféleképpen emlegetett "októberi forradalom"-nak. Egyáltalán nem árthat az amerikai magyarságnak, ha az érem másik oldalát is megláthatja.

CHROMEI JÓKIVÁNSÁG

A chromei "halálbíró" szabja rád a piros lajbit, ha elnézed a más Dongóját.

Tehénvágás "Ubricsen"

ELHATÁROZTA az egyik stóros "Ubricsen", hogy ő maga vág tehenet, merthogy a "Klébenki" bodik szeretik a friss hust meg a tehén tögyit. Ő maga azonban nem igen értett a dologhoz és azért megkért egy chromei "bucsert", hogy küldje a riskát a másvilágra. A chromei bodi meg is jelent az indián fokossal, hogy elrántsa a tehén bajját; a megérkezés öröme jól bekaesintottak a ködmönleves üvegbe és úgy vitték a vesztőhelyre a halálra szánt riskát, amely szomoruan ballagott az utolsó stációig.

A bodik az erdőben akarták végrehajtani a halálos ítéletet, de mivel a kelleténél eggyel több ködmönlevet köptek be, hát nagyon szikrázott az okulárjuk és a labdázó helyen állapodtak meg, ahol még egyszer megvizsgálták a gyilkoló szerszámot és azután lerántották a tehenet a négy lábáról. A chromei bodi ki akart tenni magáért és odavágott az áldozatnak, de rossz helyen találta, mert nem adta be a kulcsot, hanem elkezdett olyan keservesen bögni, hogy a labdázó térhez közel lakó ángliusok ijedten ugráltak ki ágyaikból és szaladtak a vesztőhelyre. Az egyik ánglius bodi nagyon sajnálta az állatot és odaszólt a "bucser"-nek:

— Ju nó bucser, ju süméker!

A bodi restelte a dolgot, kapta az öreg fejszét és addig verte a riska koponyáját, hogy az végre is beadta a derekát. A bodi erre mérgében hamarosan lekapta a riskáról a ködmönt és oldalra lökte. A gyilkosságnak egypár kutya is szemtanuja volt s az egyik felkapta a ködmönt és kerekét oldott vele. A bodi egy darabig szaladt a kutya után, de hogy az áng-

liusok nevétek, hát hamarosan visszafordult és nagybusan mondta:

— Ez már odaveszett, akárcsak Lódányba a menykő!

Boncolás után biztonság kedvéért a bendőt felakasztották egy közeli fára, mert attól féltek, hogy azt is elviszi valamelyik kutya. Hazatérőben a bendőt otffeledték a fán és csak reggel jutott a bodi eszébe, de mivel napvilágon szégyelt érte menni, hát a bendő ott függött egész nap a fán. Délután az ánglius fiuk kimentek, hogy rendbehozzák vasárnapra a labdázó helyet, de mikor a fára néztek, ijedten ugráltak hátrafelé, mert azt gondolták, hogy valami öngyilkos ember lóg a fán. Szaladtak is rögtön a rendőr-állomásra és jelentették az esetet. Két rendőr azonnal a helyszínen termett, de alapos vizsgálat után kiderült, hogy nem ember lóg a fán, hanem tehén-bendő.

Rövidesen kiderült az is, hogy ki követte el a gyilkosságot; estére komának szólították a bodit és megkérdezték tőle, hogy ki adott neki engedélyt a labdázó téren való gyilkosságra? Mivel pedig a bodi nem tudott erre megfelelni, koponyáinkint 25 dollárt szurkoltattak le velük. A bodi megfogadta, hogy nem vág több tehenet "lájszni" nélkül. Nem is tanácsos tőle most azt kérdezni, hogy mikor viszi haza a bendőt?

WEISS MÓR
HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ
THE JEWELER
7902 West Jefferson Avenue
Detroit, Mich.
ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

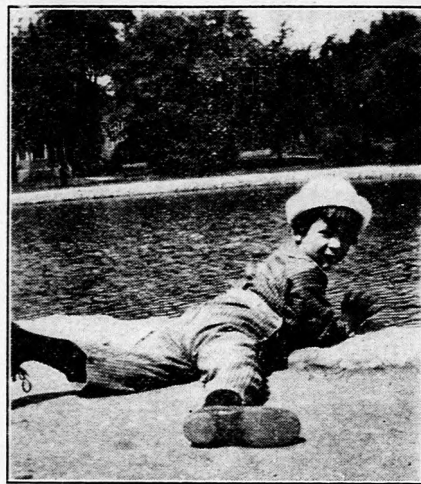
FORDITÁST
angolból magyarra, vagy
magyarból angolra
gyorsan és jól

elvégeznek a Dongónál. Ha van valami fordítani valója bármily modern nyelvről, csak küldje be bátran erre a címre:

DONGÓ

1060—25th STREET
DETROIT, MICH.

"SAMU" HALÁSZIK

K. Nénik és Bácsik! Látom, hogy az öreg Dongó, mármint az édes apám hiában halászik a betegekre, mert csak néhanapján akad egy-két sovány beteg a horgára, pedig sok ezer betegje van szanaszéjjel, hát fogtam magam és kimentem halászni a parkba, ahol szép aranyhalak vannak a vízben. Horgom nem volt és csak úgy marokkal akartam fogni egy-pár aranyhalat, mert ha már aranyunk nincs, akkor legalább aranyhalunk legyen. Csakhogy nincs szerencsém, mert az aranyhalak úgy kicsusztak az ujjaim közül, akárcsak a hátralékosok az öreg Dongó kezéből. Nem tetszett nekem a dolog és egyszer úgy megmarkoltam egy jókora aranyhalat, hogy ki nem siklott a kezemből, de én csusztam bele a vízbe még pedig fejfel. Mikor azután talpra evickéltem, hát hal helyett egy csomó sár volt a kezemben; mert nálunk még az arany is sárrá válik. A locsogásra odakerült egy nagybotos rendőr és igen faggatott, hogy mit csináltam a vízben? Megmutattam neki a marék sarat, amire elnevette magát a rendőr és kihuzott a vízből. Így kerültem haza vizesen és sárosan. Hogy a halászat vége mi lett, arról jobb nem is beszélni.

Irodalom-pártolók

Kemény Györgynek "Vas András" című nagy költői művére a következők fizettek elő:

Ágni István Detroit, Ambrus András Plymouth, Ambrus Márton Plymouth, Aschenbrenner László New Haven, Andaházy A. Sándor Chicago, Asztalos György Detroit, Ausman Imre Scranton.

Rev. Bogár L. Toledo, Rev. Borsos István Detroit, Bacher J. A. Philadelphia, Bartko András Cleveland, Dr. Baback M. E. Johnstown, Baier W. Frigyes Kearney, Baranyai József Alliance, Bruger Géza Freeland, Babos János Hastingson Hudson, Bodák Lajos Toledo, Babinsák Pál Clio, Detroit, Dudás János Hudson Heights, Demjén József Philadelphia, Drótár István Toledo, Dvorák József Bedford.

Cserhai István Sagamore. Csapó Károly Detroit. Csanády Péter Charleston.

Drozdik János Boswain, Drosdick Mihály Hazleton, Duschinszky Jenő Detroit.

Eöry Pál, Detroit. Rev. Eördögh Elemér Toledo. Éliás Ferenc New Brunswick.

Dr. Farkas Géza Toledo, Fodor K. József Aurora, Fodor János Cuyahoga Falls, Fazekas István Buffalo.

Dr. Gerster Árpád New York, Gegus József Detroit, Gegus János Detroit, Gegus Imre Detroit, Gribóczky Lajos Vintondale, Gerenday M. Trenton, Günsberg Lajos Detroit, Gábor István Hazleton, Galgóczy Lajos Freemansburg, Rev. Györfy Géza South Bend, Györkös István Buffalo, nyák Gergely Detroit. Heim József Himlerville, Herczeg Sándor McAdoo.

Dr. Herbert Leo Detroit, Dr. Harányi Sándor Pittsburgh, Horváth István Plymouth, Horváth B. Lajos Milwaukee, Hauk Jenő Detroit, Hornyák Gergely Detroit.

Jakab István Cleveland, Javorchik János Johnston City.

Konta Sándor New York, Kiss Emil New York, Kiss Gábor McKeesport, Körösfőy János Alliance, Kocsicsák István Lorain, Rev. Kovács Jázon Meriden, Rev. Kovács M. István Cleveland, Keczan Sándorné Columbus, Rev. Kovács Lajos Detroit, Rev. Komjáthy Ernő Bridgeport, Kozell József Pittsbuhgh, Rev. Kovács Kálmán McKeesport, Kar János Detroit.

Kertay János Bradley. Kiss György Pittsburg, Kriston G. Johnstown, Köteles István Bridgeport. Kötél József Youngstown, Kiss Mihály Detroit. Köszegi Lajos Harpersville, Kürty Ferenc New Brunswick. Kotroczó L. György Gary. Kish József Cleveland, Katók Mihály Roseton.

Láng Jenő Himlerville, Loew N. Vilmos New York, László Sándor Detroit.

Megulesz János Trenton, Molnár István Toledo, Mihályi Z. Glenfield, Marcis Péter Plymouth, Mokray Testvérek Passaic, Magyar Klub McKeesport, Molnár György Canada, Rev. Martyák Miklós Hazleton, Molnár János Fairgrove, Marcis Sándor Coleman, Márton József Alpha.

Németh János New York, Novák Ferenc Detroit, Nyers István South Bend, Nagy Ádám Trenton, Novák István South Norwalk, Németh D. D. South Bend, Nyerges Testvérek Cleveland, Rev. Nagy József South River, Novák János Detroit.

Ónody A. B. Buffalo, Orosz Antal Trenton.

Pálfi István Detroit, Petrás Lajos Cleveland, Parobek A. Trenton, Mrs. H. Prokopp Grosse Isle, Pintér György Cleveland, Poremba József Mt Carmel, Pécsi János Detroit, Piriczky Mihály Bridgeport, Potoma Péter Bridgeport, Péterfy Lajos Columbus.

Rizsák János Passaic, Ranky Bertalan Homestead, Reshán István Joliet, Dr. Rosenberg E. Cleveland. Róm. kath. Önképzőkör Detroit, Rác József Rankin.

Rev. Szabó László Franklin, Steiner S. József New Kensington, Szalay Nándor St. Paul, Soltész József Detroit, Stoltz Márton Trenton, Sovak J. Ham, Szakács Imre Himlerville. Rev. Schaffer Sándor E. Chicago. Sziráczky J.-né Wallingford, Sándory W. Simon P. Gyula Toledo, Sokaj M. György McKeesport. Sáros M. J. Duquesne.

Rev. Tóth Mihály Detroit, Toyzán Antal Bay City, Trilecz Béla Canonsburg, Takács János Akron. Tvergyák József Cleveland, Tóth Gábor Buffalo, Tobákos István Toledo, Takács András Leechburg, Tóth István Blaine.

Ujhelyi István Lorain. Urbanesik István Cleveland.

Vas András Racine, Vasko János Trenton, Rev. Volenszky Nestor Pittsburgh, Vince András Lynch Mines, Vargha A. L. Detroit, Vellner Jenő

Philadelphia, Völgyi Gyula New York. Vasas József Bridgeport. Versegi János Milwaukee.

Weizer János Cleveland, Weiss Mór Detroit, Weinberger Jenő Welch.

Ezután minden számban közöljük azok névsorát, akik előfizetnek a legnagyobb terjedelmű magyar költői elbeszélésre. Lásza az amerikai magyarság, hogy kik törődnek itt a magyar irással.

MAGYAROM!

Halottak napján neked is gyujtsanak gyertyát, ha ellopod a más Dongóját!

Foreign Grocery Co.

COLUMBUS, OHIO

Columbus legnagyobb, legrégibb és legismertebb fűszerüzlete és mézszárszéke.

PÉNZKÜLDÉS
teljes felelősség mellett napi áron.

HAJÓJEGYEK
minden vonalra Európából, vagy innen Európába.

KÖZJEGYZŐI
okiratok és hazai ügyek gyors, pontos és lelkiismeretes elvégzése. Ohio állam törvényes ellenőrzése alatt működő pénzküldő, hajójegy és közjegyzői iroda.

TRAUTMAN VILMOS
ÉS GAAL SÁNDOR
TULAJDONOSOK
1930 SO. PARSONS AVENUE
COLUMBUS, OHIO

MAGYAR
TEMETKEZÉSI
VÁLLALAT
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

8027 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.

— Telefon: Cedar 175 —

LEECHBURGI MIEGYMÁS

MOSTANÁBAN nagyon gyakori a gólyajárás Leechburgban. A Dongó beteglátogatójának házigazdájánál is kelepelt a gólya és két leányka után a gazda nagy öröme fiut hagyott a háznál. A boldog apa lámpással járt szobáról-szobára, be is világitottak úgy, hogy a beteglátogató egy Dongót tett a feje alá és lefeküdt a padlóra. A gazda is elunta az egyedülletet, nyakába kapott egy "őberkót" és lefeküdt a tyukok helyére, hogy a keresztelón új erővel fujhassa a nótát, amit egész nap és este fujt, hogy aszongya:

A mi háznak tetejére
Rászállott egy gólya...

Nagy keresztelőt csaptak, még McKeesportról is voltak ott vendégek. A keresztapa alaposan kivágta a rigmust, de mikor a beteglátogató megkérdezte tőle, hogy mi a neve a kis fiúnak, a keresztapa sokáig próbálgatta, hogy aszongya: "ka-ki-kriszt, de nem Krisztus, hanem valami más". Végül is kiderült, hogy Clarence a neve. A nagy nevetés után a magyar patikus vágta ki a rezet és olyan rigmust rögtönzött, hogy még az ujszülött is megtapsolta.

Nagy keletük van a leechburgi zénészeknek; el is huzzák azok magyaroknak, tótnak és rusinnak a nótáját egyformán. A minap egy russin lagziban egyik miszisz a cimbalmosnak magyarázta, hogy melyiket huzza, de a cimbalmos nem értette s a primás megsokalta, hogy a miszisz nem nála parancsolja a nótát, hát ő rántotta el a miszisz nótáját úgy, hogy a bögősben is tótágast állt a virtus és két oldalról dörzsölte a bögöt. A miszisz gazdája megsokalta a nótát és hazavitte a misziszt. Ezzel azután a muzikusok is hazabandukoltak s a flótás annyira el volt keseredve, hogy csak szaladt és szaladt a vasuton s

egyszer csak nekidőlt egy box-kárnak és elkezdte tolni minden erejéből. A primás rákiáltott: "Mit csinálsz, bibasz, tán elment az eszed?!" Erre azután a flótás úgy vélekedett, hogy bébi-kocsinak nézte a box-karét és haza akarta tolni a purgyénak.

Gombaszedés ideje van s az egyik miszter vitt egy kosár gombát meg egy tucat zöld kukoricát ajándékba a komájának. Az ajándékot szívesen vették és hamarosan el is készítették, de mivel sok burdos van a háznál, hát csak az egyikkel tudatták a finom gomba-ebédet. Neki is ültek és hamarosan elfogyott a gomba meg a kukorica; a gazda és a többi burdosok nem ettek belőle.

A jólakott burdos elment a szőlőlugasba és ott leült. Egy másik bodi, aki megérezte a jó gombaszagot, oda-szólt neki: "Hát már mind megették a gombát?" A megszólitott bodiban nagyon feszített már a gomba és visszaszólt: "Sajnáljátok? Hát kitá-lalom." És a szót tett követte. Mire a gazda megérkezett a gyárból, a bodi már az "aptészen" verte fejét a falba és egyre azt kiabálta, hogy mi lesz az ő családjával az országban? A miszisz nyögött, a gyerekek még jobban s a miszter rögtön orvosért telefonált, aki gombamérgezést állapított meg és beóttotta mindnyájukat. Jobban is lettek, de a burdos kámforrá vált és csak a sarkával fenyegette a házat.

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSITÉK
AZ ALLAMNÁL

és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi Magyarországi és itteni peres ügyek gyors tanács és hójójeje.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

FANYAR NÓTÁK

Irta: SZÉCSKAY GYÖRGY.

I.

AZ ANGOL NYELV.

Az angol nyelv nagyon szép nyelv,
Sok embernek nyelve...
Sok, minthogy mást is tanulna,
Inkább tüzet nyelne!

Az igaz, hogy nehéz nyelv s mást
Tanulni nem enged,
Ki ezen szól, még — maga sem
Ismeri e nyelvet:

Tanítója — szótár nélkül
Még csak irni sem mer
És a bíró — ítélkezve —
Szótárlapot felvesz...

S ezek, akik szótár nélkül
Meg sem tudnak élni:
Mások nyelvét mily jól tudják
Gunyolni, lenézni!

II.

FONDOR GONDOLATOK.

Nagy ám itt az — egyenlőség:
Szegény mellett — ott a bőségs
S a jólétet csodálhatja
Az is, kiknek — nincs falatja?
Szegénynek is lehet lenned,
Kivált, hogyha — van mit enned...
Mezitláb nem szégyenkezel.
Ha magadnak — cipőt veszel...

Nézd a szép, nagy palotákat,
Melyek mellett — viskó állhat
S levegőt — koldus is szívhat:
Mint ki számlál — milliokat
S ha bús halál elragadott:
Olesón kapsz te is — balszámot!

FÖLDIKÉM!

Lopják el a paizs-mirigyed, ha
potyán olvasod a Dongót!

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuhahoga central 3350—R.
Bell Main 5720.

KERESTETÜNK

olyan egyént, akiről a szeplőt nem tudjuk eltávolítani, ha az utasítás szerint használja a

HERMAN-féle SZEPLŐ-KRÉMET

HERMAN SZEPLŐ CREME CO.
Dep. 5. AURORA, ILL.

Clevelandban az öreg Laczkót
Jól ismeri minden magyar:
Keresse föl "dráj szalonját".
Ki "száraz" sört inni akar.
Kufferját is elmuffolja
Laczkó truckja nagyon hamar.
LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlins.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-B

CHROMEI ESETEK

CHROMEN egy bodi elhatározta, hogy vesz egy pár tucat tyúkot és esténként elárúsítja, mert aszongya: a gyárakban úgy sem sokat lehet keresni, így legalább a ködmönlé ára kigyün a tyúkokból. A multkor a bodi felfűzött vagy hatot a nadrágszíjra és elindult szerencsét próbálni; az egyik csárda előtt elkiáltotta magát "csikin"! Két pasas éppen akkor jött ki a csárdából, ahol beköptek egy pár "hopmán cseppet" a hideg ellen s az egyik odaszólt neki: "Földi, hogy adja a tyúkokat?" Kevés tanácskozás után a két pasas megvett négy tyúkot és vigan mentek haza. Otthon bekopogtattak a misziszhez, hogy látná el a tyúkok baját, de a miszisz azt felelte, hogy ő nem hóhér, meg oszt aki tyúkhúst akar enni, hát csináljon magának. Az egyik bodi nagyon szívére vette a pirongatást és odaszólt a másiknak: "Sebaj, pajtás, majd elvisszük reggel a sakterhoz!!! Igen ám, csak hogy nem volt hová őket elszállásolni s végre is az egyik bodi azt tanácsolta, hogy tegyék be a ruhás klazetba, ami meg is történt. A bodik még egy kicsit virrasztani akartak a ködmönlé mellett, csak hogy a tyúkok megzavarták a mulatságot. A tyúkoknak ugyanis nem tetszett az áristom és az egyik úgy kotkodált, hogy még a gazdát is fellármázta, aki nagyon mérges lett és odaszólt a bodiknak, aszondi: "Azt a tyúkot vagy öljék meg, vagy pedig menjenek vele maguk is a pincébe, mert én aludni akarok!" A bodik összenéztek és kimondták a tyúkokra a halálos ítéletet. Az egyik vizet tett oda forrni, míg a másik vette a beretvát, kivitte az áldozatokat az udvarra, hogy elrántsa a nótájukat, csak hogy a bodi szeme homályos volt a ködmönlétől és a tyúk nyaka helyett a begyét vágta széjjel és hogy a kukorica hullott belőle, a bodi azt hitte, hogy hült vér, mert mi-

kor bevitte, odaszólt a másiknak: "Nohát ezeknek is jól elláttam a baját!" A vér darabokban hullott belőlük s a bodi betette a négy tyúkot egy nagy tálba, a másik meg rájuk öntötte a forróvizet, de atyámfia, csuda történt; a forró víztől a tyúkok egymás után ugráltak ki a tálból és krárogva kerestek menedéket a konyhában az asztal alatt, az egyik meg beszaladt a miszisz szobájába.

A bátor bodik ijedten ugráltak hol ide, hol oda s egyre kiabáltak, "fogd meg, ott bujjik! Üsd agyon"! Mivel azt a házat négy familia lakja, a szomszédok is figyelmesek lettek a nagy lármára, azt hitték, hogy rablók törtek be a szomszédnál és mivel a háznál sok a burdos, pár perc alatt egy husz emberből álló mindenre elszánt önkéntes csapat rontott be a rablók által megtámadott házba, hogy botokkal tajz-gyári szerszámokkal és öreg fejszével pozdorjává török a gazembereket, akik a szomszéd álmát merik háborgatni. Csak akkor restelik el magukat, mikor a miszisz kihozta a két félig döglött tyúkot és azt mondta: "Itt vannak a rablók!" Végre is az önkéntesek elszédelegtek, a két bodi meg úgy megijedt a történetek után, hogy kámfort kellett az orruk alá tartani, hogy az eszméletüket visszanyerjék. Ezen történetek után a gazda igen összeszidta a bodikat, kivált pedig azt,

amelyik az operálást végezte. Azt mondta neki, hogy ha még egyszer tyúkot mer hozni a házhoz, hát az ő nyakát vágja el a beretvával. A bodi mindent fogadott a gazdának, még tajtékpipát is ígért prezentbe, csak ne szóljon az esetről semmit, hogy a Dongóba ne kerüljön. Csak hogy a szomszéd kibeszélte és most még a polyákok is kukorékolnak a bodi után a gyárban. A tyúkok baját persze végre is a miszisz látta el, a boditól meg nem tanácsos azóta megkérdezni, hogy mikor fog tyúkot venni. De a másiknak sem tanácsos több tyúkot a "kóneren" árulni, mert a beretvás bodi azt mondta, hogy ha benne lesz a Dongóban, hát megoperálja a tyúkárúsítót.

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS
8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio
Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

PÉCSI JÁNOS

HUS- ÉS FÜSZER-
ÜZLETÉBEN
mindig friss hus és fűszer áru
vásárolható.
543 S. YALE STREET
Phone: Cedar 2156

RENDKIVÜLI AJÁNLAT!

Megegyezésre jutottunk a havonta megjelenő

CURRENT HISTORY

című hatalmas new yorki havi folyóirattal, amely Amerika legnagyobb havi folyóirata, hogy

A DONGÓ ELŐFIZETŐI

kedvezményes áron kapják a "Current History"-t, vagyis a

Current History előfizetése ..... 3 dollár
a Dongó előfizetése ..... 3 dollár

A két lap előfizetése együtt 6 dollár, de aki 1922 november 10-ig beküld a Dongóhoz 5 DOLLÁRT, az egy évig kapja a két lapot.

Akinek gyermekei vannak, vagy aki maga is olvas angolul, az mindenesetre használja fel a kedvező alkalmat.

AZ UJ EURÓPA MAPPÁJÁT MINDENKI INGYEN
KAPJA MEG RÁADÁSUL, AKI BEKÜLDI
AZ 5 DOLLÁRT.

HALADÁS A MI JELSZAVUNK!

A

Gunsberg Packing Company

GYORSABBAN, MINT VALAHA
JUT A TÖKÉLETESEDÉS FELÉ.

NEMRÉGEN JELEZTÜK, HOGY ÁRUINK NÖVEKEDŐ KERESLETE FOLYTÁN
MEG KELLETT NAGYOBBITANUNK TELEPÜNKET. S MOST ABBAN A
SZERENCSES HELYZETBEN VAGYUNK, HOGY AZT MONDHATJUK:
:: AZ ÉPÍTÉS FOLYAMATBAN IS VAN. ::

HA BEFEJZŐDÖTT A MUNKA, E SZAKMÁBAN
A LEGTÖKÉLETESEBB TELEPÜNK LESZ.

Az új építmények kolbászgyártó termekből, főző konyhákból, füstöldéből, hűsítő kamrákból, pácoló helyiségekből és sertés vágóhidből állanak. Mi vevőinknek az egész világon elképzelhető legfinomabb husneműeket adjuk.

Elsőrendű kolbászok, sonkák, marhahus, szalámi és mindennemű más füstölt hus. E nagyszabású építési munka megvalósítására és annak üzemeltetésére egy kisebb összegű törzsrészt bocsátottunk ki, amelynek nagyrésztét máris megvásárolta a közönség.

CSAK NÉHÁNY EZER DOLLÁR ÉRTÉKŰ RÉSZVÉNY KAPHATÓ

Ha még nem vásárolt ilyen részvényeket, siessen a vásárlással, mielőtt mind elkelt volna, mert egy életen keresztül sem kínálkozik ilyen jó alkalom, ha ezt elmulasztja.

NE FELEDJE EL,

hogy e vállalat kezdettől fogva jól jövedelmezett és jól jövedelmez most és a jövőben a részvényeseinek.

BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON IRÁSBAN, VAGY KERESSE FEL A

GUNSBERG PACKING COMPANY

2284 - 20TH STREET,

DETROIT, MICHIGAN

A MICHIGAN AVENUE MELLETT.

TALÁNY

MI EZ?

Tör 5 Fog ta ta
ÖÖÖ ta ta
ÖÖÖ

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1922 november 18.

Az október elseji számban közölt talány megfejtése:

HOSSZÚ-NAP.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Dihenes János, Kovács József, Nagy Pál, Piriczky Mihályné, Smith J., Hornyák Jánosné, Kasics János.

A jutalmul kitűzött könyvet Hornyák Jánosné (Granttown, W. Va.) nyerte meg.

KÉRELEM

Akinek megvan a Dongó 1916-ik évi június 15-ki száma, legyen szives azt a Dongóhoz beküldeni. Egy szép könyvet küldünk érte viszonzásul.

Könnyen megtanulhat angolul
BESZÉLMI 15 PERC ALATT
aponta. Kétnél eredmény már 1 pár lecke után is. Sikerről írásban kezeskedünk.
UNIVERSAL INSTITUTE (22) 235 W. 108 New York
Kérjen azonnal felvilágosítást.

A Dongó megbizottai:

CLEVELAND, O. Bazsó András; west side: Kovács József.
YOUNGSTOWN, O. Mihók Sándor.
CHICAGO, ILL. Andaházy A. Sándor.
E. CHICAGO, IND. Naményi J. K.
BUFFALO, N. Y. Naményi B. L.
CANTON, O. Tolvay Lajos.
COLUMBUS, O. Kecán Sándorné.
DAYTON, O. Bartos J. János.
ST. CLAIRSVILLE, O. Kovács János.
BEAVERFALLS, PA. Prékop István
DUQUESNE, PA. Sáros M. J.
LEECHBURG, PA. Takács András.
WINDBER, PA. Ónodi János.
RACINE, WIS. Buzogány Péter
SO. BEND, IND.: Császár Pál.
NEW HAVEN, CONN. Tóth János.
AURORA, ILL. Fodor K. József.
CHROME, N. J. Jakab István.
PHILLIPSBURG, N. J. Horváth József.
PASSAIC, N. J. Tóth Pál.
PERTH AMBOY, N. J. Orvecz Imre.
TRENTON, N. J. Papp Ferenc.
SHARON, PA.: Szabó Károly.
NEW YORK. Demeter K. József.
BETHLEHEM, PA. Tóth Károly.
GARY, W. VA. Kotrocó L. György.
ST. LOUIS, MO. Szabados Zoltán.
ALPHA, N. J. Márton József.
PALMERTON, PA. Vörösmarty János.
PITTSBURGH, PA.: Tóth V. Péter
SOUTH BEND, IND. Császár Pál.
DANTE, VA.: Szabó István.
WEST VIRGINIA: Dr. Fényes Lajos.
KENTUCKY, VIRGINIA és W. VIRGINIA: Mo-vay B. Lajos.
NORTHAMPTON, PA.: Bindics István.
NORTHAMPTON, PA.: Bindics István.
MILWAUKEE, WIS.: Kácsér Sándor.

Különféle apróságok

EAST CHICAGO-ban színielőadás volt a Szabó-Hallban s jól ment volna minden az első felvonás végéig, de akkor a kortina leestett éppen abban a pillanatban, amikor a "csipkebokorban jöttem a világra" kezdetű nótába fogott bele Horvát Lajos, akinek egyszerre elállt a szava az ijedelemtől és úgy tátogott, akárcsak a partra vetett harcsa.

Jerga Ákos tehenet szállított autóján East Chicagóban és a Simkó üzlete előtt egy fiatalember kapaszkodott az autóra. A tehen csak nézte egy darabig a bámuló legényt, de azután megunt a bámulást és úgy szemenköpte a kíváncsi legényt, hogy az majd belevakult.

Alpha környékén kollektált az egyik bodi, aki közben alaposan beszedett a ködmönléből és rosszul írta be a kollektált összegeket. Mikor azután elszámolásra került a dolog és kérdőre vonták, azzal védekezett, hogy nagyon setét volt és nem látta a számokat. Azt persze nem említette, hogy ködmönlé volt a lámpásban.

Toledóban nagy háztűznézőt tartottak a "száraz" fináncok a magyar negyedben. Egpár magyart komaságba vittek és alaposan megfizettették velük a komaság árát. A toledoi magyar szalánosok között megakad elég jószívű ember, akiben nincs irigység és nem szeretné látni, hogy a másik kimaradjon a komaságból. Be is ajánlották egymást a száraz fináncoknak úgy, hogy az csupa gyönyörűség volt. És még mondja valaki, hogy nem szeretik egymást a magyarok.

ÉRTESETÉS

Milwaukee-ban dr. Kácsér Sándor vállalta el a Dongó képviseletét. Ajánljuk őt az ottani magyarok jóindulatába.

A DONGÓ POSTÁJA

K. M. A 3 beteget köszönettel vettük, a tréfát kidongjuk.

D. J. Veteránék köszönik a meghívást, majd ott lesznek azokra a Jánosnapokra.

P. A. J. Muffol gondjaira bízunk.

J. M. Köszönet a betegekért, a tréfából is lesz valami.

S. L. Gondja lesz rá Muffolnak, majd egyszer benézünk, ha arra visz az utunk.

K. F. Köszönettel vettük a tíz beteget. Ha sok ilyen előfizető lenne, akkor csupa gyönyörűség lenne az újságcsinálás.

J. J. Mi nem haragszunk azokra, akik hátralékosok, de becsülettel megfizetnek, mikor tehetik. Csak azokat a rongy embereket nem szeretjük, akik másfél évig is járatják a lapot potyán és azután megugranak a fizetés előtt.

J. S. Vas András köszöni a tiszteletet, de azért a Dongót nem ő csinálja.

T. K. Majd faragunk belőle valamit és a "sajtóhibákat" is kijavítjuk.

J. F. Hát bizony elég szomorú dolog az, hogy valósággal ki kell könyörögni azokat a betegeket.

C. J. Csodálatos, hogy nem várt az utolsó ítélet napjáig, hátha addig potyán olvashatta volna a lapot.

Több dolgról máskor szólnunk.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI
PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkra a legjobb gépkocsikat tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.
MINDKÉT TELEFON.

MEGDOBBAN A SZIVE

ha elolvassa majd megérdemelt figyelemmel

VAS ANDRÁS

gyönyörűségei történetét, amit pattogó rigmusokba szedett

KEMÉNY GYÖRGY

A kivándorlásról, az amerikai magyarokról írt, művészi képekkel díszített könyv ára:

Csinos kötésben ..... 2 dollár

Remek diszkötésben a szerző sajátkezű aláírásával ..... 5 dollár

Rendelje meg ezt a nagy művet, amelynél érdekesebbet még nem olvasott. A rendelést küldje erre a címre:

D O N G Ó

1060-25th STREET, DETROIT, MICH.